

ክፍል ኘ - ጤና

በሠንጠረዦቹ የቀረቡት መረጃዎች በየክልሉ የሚገኙ የህክምናና የጤና አገልግሎት ድርጅቶች፣ የህክምና ሠራተኞች፣ በህክምና አገልግሎት በኢትዮጵያ ውስጥ የሰለጠኑ ባለሙያዎች በሙያቸው ዓይነት፣ በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎችና በመድሀኒት ንግድ የተሰማሩ ድርጅቶች፣ መድሃኒትና የሕክምና መገልገያ አቅራቢዎች ስርጭት፣ በወባ በሽታ ታመው ህክምና የተደረገላቸው ሰዎች ብዛትና በወባ በሽታ መከላከል የሰለጠኑ ሰዎች ብዛት፣ በወባ በሽታ የተጠቁ ቀበሌዎችና የወባ በሽታን ለመከላከል የተወሰዱ እርምጃዎች መረጃዎችን ያጠቃልላል።

በዚህ ክፍል ያለው መረጃ ከጤና ጥበቃ ሚኒስቴር እና ከክልል ጤና ቢሮዎች የተገኘ ነው። የሠረዘ (-) ምልክት መረጃ አልተገኘም ማለት ነው።

Section O - Health

The data presented in the tables comprise mainly of medical and public health facilities available in the country, medical personnel and their distribution by region, number of health personnel trained in Ethiopia, top leading causes of hospitals and health centers morbidity and distribution of drug trading organizations and drugs and medical supplies, number of malaria treated persons and trend village malaria control workers, number of malaria affected kebeles and malaria control measure taken by region.

This section has been compiled from data obtained from the Ministry of Health and Regional Health Bureaus. The symbol (-) indicates data not available.

በየክልሉ የሚገኙ የሕክምናና የጤና ጥበቃ አገልግሎት ድርጅቶች/የፖሊስና የጦር ኃይሎችን አይጨምርም/ 1997 ዓ.ም.
 MEDICAL AND HEALTH FACILITIES BY KILLIL, (EXCLUDING POLICE AND ARMED FORCES) 2004/2005

ሠንጠረዥ ፕ.1/ሀ/

TABLE O.1 (A)

ክልል	ሆስፒታል		የሆስፒታል አልጋዎች	ክሊኒኮች		ጤና ጣቢያዎች		
	የጤና ጥበቃ	ሌሎች		የጤና ጥበቃ	ሌሎች	የጤና ጥበቃ	ሌሎች	
ትግራይ	12	3	1256	48	—	167	15	TIGRAY
አፋር	2	1	160	132	6	14	—	AFFAR
አማራ	16	2	1505	126	—	—	40	AMHARA
አሮሚያ	21	9	2311	179	6	717	100	OROMIA
ሶማሌ	6	—	436	14	2	75	—	SOMALIE
ቤንሻንጉል	2	—	254	11	—	56	—	BENISHANGUL
ደቡብ ብ.ብ.ሕ.*	12	5	2717	161	—	179	—	SNNPR*
ጋምቤላ	1	—	96	4	4	27	8	GAMBELLA
ሐረሪ	3	2	477	2	—	9	10	HARARI
አዲስ አበባ	5	22	2502	24	5	8	122	ADDIS ABABA
ድረ-ዳዋ	1	2	365	5	—	—	7	DIREDAWA
ማዕከል	4	1	1772					CENTRAL
ድምር	85	47	13851	706	23	1252	302	TOTAL
	MOH	OTHERS	HOSPITAL BEDS	MOH	OTHERS	MOH	OTHERS	KILLIL
	HOSPITALS			CLINICS		HEALTH CENTERS		

* ደቡብ ብ.ብ.ሕ. - ደቡብ ብሔር ብሔረሰቦችንና ሕዝቦችን ያመለክታል።

* SNNPR Stands for Southern Nations, Nationalities and People's Region.

በየክልሉ የሚገኙ የሕክምናና የጤና ጥበቃ አገልግሎት ድርጅቶች/የፖሊስና የመከላከያን አይጨምርም/ 1998 ዓ.ም.
 MEDICAL AND HELATH FACILITIES BY KILLIL, (EXCLUDING POLICE AND ARMED FORCES) 2005/2006

ሠንጠረዥ ፐ.1/ለ/

TABLE O.1 (b)

ክልል	ሆስፒታል		የሆስፒታል አልጋዎች	ክሊኒኮች		የጤና ጣቢያዎች		
	የጤና ጥበቃ	ሌሎች		የጤና ጥበቃ	ሌሎች	የጤና ጥበቃ	ሌሎች	
ትግራይ	12	1	1256**	76	45**	40	-	TIGRAY
አፋር	2	-	122	44	3**	14	-	AFFAR
አማራ	16	2	2075	-	366	155	-	AMHARAR
አሮሚያ	21	10	3463	699	915	187	5	OROMIYA
ሶማሌ	6	-	436	190	2	14	2**	SOMALIE
ቤኒሻንጉል	2	-	280	58	72	13	3	BENISHANGUL
ደቡብ ብ.ብ.ሕ.*	12	6	373	193	47	157	4	SNNPR*
ጋምቤላ	1	-	86	35	33	86	8	GAMBELLA
ሐረሪ	3	2	456**	22	31	2	-	HARARI
አዲስ አበባ	5	23	720	8	418	24	5	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	1	1	290	4**	22	6	-	DIREDAWA
ማዕከል	4	1	1698****					CENTRAL
ድምር	85	46	7845	1325	1906	698	25	TOTAL
	MOH	OTHERS	HOSPITAL BEDS	MOH	OTHERS	MOH	OTHERS	KILLIL
	HOSPITALS			CLINICS		HEALTH CENTERS		

* ደቡብ ብ.ብ.ሕ. - ደቡብ ብሔር ብሔረሰቦችንና ሕዝቦችን ያመለክታል።
 * SNNPR Stands for Southern Nations, Nationalities and People's Region.
 ** 2004/05 data. ** የ1997 መረጃ ነው።
 **** it doesn't include black lion hospital
 **** የጥቁር አንበሳ ሆስፒታልን አይጨምርም።

በየክልሉ የሚገኙ ሐኪሞችና ሠራተኞች ብዛት/ከጤና ጥበቃ ውጪ ያሉትን አይጨምርም/ 1997 ዓ.ም.
 NUMBERS OF MEDICAL PERSONNEL BY KILIL, (EXCLUDING MANPOWER OUT SIDE THE MINISTRY OF HEALTH) 2004/2005.

ሠንጠረዥ ፕ.2(ሀ)

TABLE.O2(A)

ክልል	ሐኪሞች	ጤና ሠሪቶች	ነርሶች*	ፋርማሲሲቶች	የጤና ተቆጣጣሪ	የጤና ረዳት	ቴክኒሻያኖች			
							በላብራቶር	በራጅ	በፋርማሲ	
ትግራይ	77	108	1414	4	100	879	154	57	232	TIGRAY
አፋር	17	11	230	5	15	58	26	2	5	AFFAR
አማራ	131	115	2004	1	332	879	279	36	174	AMHARA
አሮሚያ	186	149	3389	22	383	1789	502	47	283	OROMIYA
ሶማሌ	55	15	385	5	23	112	57	4	18	SOMALIE
ቤንሻንጉል	14	12	277	2	18	43	26	5	14	BENISHANGUL
ደቡብ ብ.ብ.ሕ.*	106	118	2336	8	258	549	336	22	189	SNNPR*
ጋምቤላ	6	15	248	—	11	32	12	—	—	GAMBELLA
ሐረሪ	41	4	214	1	11	29	20	8	12	HARARI
አዲስ አበባ	167	2	610	5	4	252	96	36	36	ADDIS ABABA
ድራዳዋ	30	6	190	3	15	34	29	4	12	DIRE DAWA
ማዕከል	247	13	713	14	11	142	80	34	29	CENTRAL
ድምር	1077	568	18460	70	1181	4798	1597	255	1004	TOTAL
	DOCTORS	HEALTH OFFICER	NURSES*	PHARMACY ATTENDANTS AND PHARMACISTS	SANITARIANS	HEALTH ASSISTANT	LABORATORY	X-RAY	PHARMACY	KILLIL
							TECHNICIANS			

- * ሁሉንም ዓይነት ነርሶችን ያጠቃልላል።
- * Includes all types of Nurses
- * ደቡብ ብ.ብ.ሕ. - ደቡብ ብሔር ብሔረሰቦችንና ሕዝቦችን ያመለክታል።
- * SNNPR Stands for Southern Nations, Nationalities and People's Region.

በየክልሉ የሚገኙ ሐኪሞችና ሠራተኞች ብዛት/ከጤና ጥበቃ ውጪ ያሉትን አይጨምርም/ 1998 ዓ.ም.
 NUMBERS OF MEDICAL PERSONNEL BY KILIL, (EXCLUDING MANPOWER OUT SIDE THE MINISTRY OF HEALTH) 2005/2006.

ሠንጠረዥ ፕ.2(ለ)

TABLE.O2(b)

ክልል	ሐኪሞች	ጤና መከታተያ	ነርሶች*	ፋርማሲስቶች	የጤና ተቆጣጣሪ	የጤና ረዳት	ቴክኒሻያዎች			
							በላብራቶር	በራጅ	በፋርማሲ	
ትግራይ	30	81	1596	6	127	806	152	21	215	TIGRAY
አፋር	10	10	256	2	42	56	23***	2***	19***	AFFAR
አማራ	115	105	1973	1	327	647	259	28	327	AMHARA
አሮሚያ	183	132	3343	18	429	1540	434	42	221	OROMIYA
ሶማሌ	51	14	404	5	24	116	65	4	19	SOMALIE
ቤኒሻንጉል	16	18	212	2	18	13	26	2	13	BENISHANGUL
ደቡብ ብ.ብ.ሕ**	10	215	2945	11	248	289	304	25	250	SNNPR**
ጋምቤላ	3	8	44	1	2	16	8	2	4	GAMBELLA
ሐረሪ	31	6	222	1	14	25	31	8	16	HARARI
አዲስ አበባ	187	13	706	32	8	262	106	36	33	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	36	5	181	3	18	32	28	2	13	DIRE DAWA
ማዕከል	256	1	369	58	15	92	84	16	36	CENTRAL
ድምር	672	607	11882	82	1257	3802	1261	170	1111	TOTAL
	DOCTORS	HEALTH OFFICER	NURSES*	PHARMACY ATTENDANTS AND PHARMACISTS	SANIT-ARIANS	HEALTH ASSISTANT	LABORATORY	X-RAY	PHARMACY	KILLIL
							TECHNICIANS			

* ሁሉንም ዓይነት ነርሶችን ያጠቃልላል።
 * Includes all types of Nurses
 ** ደቡብ ብ.ብ.ሕ. - ደቡብ ብሔር ብሔረሰቦችንና ሕዝቦችን ያመለክታል።
 ** SNNPR Stands for Southern Nations, Nationalities and People's Region.
 ***2004/05 data. *** የ1997 መረጃ ነው።
 ምንጭ:- የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር
 Source: Ministry of Health (MOH)

ለሕክምና አገልግሎት በኢትዮጵያ የሠለጠኑ ባለሙያዎች ብዛትና የተመረቁበት ዓመት
 NUMBER OF HEALTH PERSONNEL TRAINED IN ETHIOPIA BY YEAR OF GRADUATION

ሠንጠረዥ ፕ.3

TABLE O.3

ዓመተ ምህረት	ሐኪሞች	የጤና መኮንኖች	ፋርማሲስቶች	ነርሶች*	የጤና ተቆጣጣሪዎች	ቴክኒሻኖች			የጤና ረዳት	መለስተኛ የጤና ረዳት	ዓመት
						በላብራቶሪ	በራጅ	ፋርማሲ			
1988	172	29	228	27	95	-	55	-	52	-	1995/96
1989	139	24	431	19	121	1	25	-	739	-	1996/97
1990	207	49	17	20	42	-	-	-	-	-	1997/98
1991	136	79	34	1416	204	283	29	63	-	-	1998/99
1992	152	157	31	1399	190	311	10	129	-	-	1999/00
1993	128	181	54	2164	175	463	19	206	-	-	2000/01
1994	152	183	13	1433	161	271	-	146	-	-	2001/02
1995**	152	183	13	1433	161	271	-	146	-	-	2002/03**
1996***	332	84	405	1506	299	477	42	104	245	6	2003/04***
1997	309	302	70	4473	267	391	33	-	244	241	2004/05
1998	180	224	51	1231	13	179	43	355	-	-	2005/06
	DOCTORS	OFFICERS	PHARMACIS	NURSES*	SANITARIANS	LABORATORY	X-RAY	PHARMACY	HEALTH ASSISTANT	JUNIOR HEALTH ASSISTANTS	YEAR
						TECHNICIANS					

* ሁሉንም ዓይነት ነርሶችን ያጠቃልላል:: * Includes all types of Nurses

**2002/03 data ** የ1997 መረጃ ነው::

*** the data for Afar and SNNP refer to 2002/03 whereas that of Addis Ababa is not included

*** የአፋርና የደቡብ ህዝቦች ክልሎች የ1995 ሲሆን የአዲስ አበባ ክልተካተተም

ምንጭ:- የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር

Source: Ministry of Health (MOH)

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ሠንጠረዥ ኘ.4ሀ

ክልል - ትግራይ

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ብዛት	ክመቶ
1	ሁሉም ዓይነት ወባ	168,188	17.15
2	አጣዳፊ የላይኛው የመተንፈሻ ኢንፌክሽን	84,967	8.66
3	የቆዳ ላይ ቁስሎች	58,853	6.00
4	የጥገኛ ትሎች ኢንፌክሽን	40,899	4.17
5	የጨንፍና የደንዳኔ በሽታዎች	38,591	3.94
6	ሌሎች ጥገኛ ትላትል	38,581	3.93
7	አሜብያሲስ	31,170	3.18
8	ሁሉም ዓይነት ኒሞኒያ	49,423	5.04
9	ብሮንካይት ክሮኒክ	22,514	2.30
10	የጉሮሮ እብጠት	21,947	2.24
	ድምር - የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	555,133	56.61
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	425,481	43.39
	ጠቅላላ ድምር	980,614	100.00

ምንጭ :- የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4a

Region - Tigray

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Malaria all type	168,188	17.15
2	AURI	84,967	8.66
3	Skin infection	58,853	6.00
4	Infectious, parasitic other	40,899	4.17
5	Gastritis Duodenitis	38,591	3.94
6	Other Parasities	38,581	3.93
7	Amoebiasis	31,170	3.18
8	Pneumonia All type	49,423	5.04
9	Bronchitis Chronic	22,514	2.30
10	Upper hypertrophy Tonicil	21,947	2.24
	Total of Leading Diseases	555,133	56.61
	Total of other Diseases	425,481	43.39
	Total Causes of Morbidity	980,614	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ክልል- አፋር	
		ብዛት	ከመቶ
1	ሣምባ ነቀርሳ	1,172	56.51
2	ፋልሲፋርም ወባ	180	8.68
3	የደም ማነስ	95	4.58
4	የሣምባ ምች	82	3.95
5	ሌሎች ኢንፌክሽኖች	51	2.46
6	የጡንቻ መገጣጠሚያ በሽታዎች	46	2.22
7	ሀይፐር ቴንሽን	42	2.03
8	ሁሉም አይነት ወባ	37	1.78
9	ሁሉም አይነት የመተንፈሻ አካላት በሽታ	34	1.64
10	ሌበር ኒሞኒያ	31	1.49
	ድምር - የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	1,770	85.34
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	304	14.66
	ጠቅላላ ድምር	2,074	100.00

ምንጭ: የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4b

Region - Afar

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Tb	1,172	56.51
2	Falciparum malaria	180	8.68
3	Iron deficiency Anemia	95	4.58
4	Pneumonia	82	3.95
5	Other Infection Diseases	51	2.46
6	Muscular Rheumatism and Rheumatism Unspecified	46	2.22
7	Malaria type	42	2.03
8	Hypertension without mention of heart	37	1.78
9	All other Respiratory diseases	34	1.64
10	Labor Pneumonia	31	1.49
	Total of Leading Diseases	1,770	85.34
	Total of other Diseases	304	14.66
	Total Causes of Morbidity	2,074	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ክልል- አማራ	
		ብዛት	ከመቶ
1	ሁሉም ዓይነት ወባ	370,171	31.61
2	የአንጀት ጥገኞች	112,916	9.64
3	ሌሎች የመተንፈሻ አካላት በሽታዎች	94,940	8.11
4	ተቅማጥ	79,068	6.75
5	የጨንፍ በሽታ	78,377	6.69
6	የቆዳ ኢንፌክሽን	65,738	5.61
7	ከትራኮማ ውጪ የዓይን በሽታዎች	63,542	5.43
8	መንስኤው ያልታወቀ ትኩሳት	45,126	3.85
9	ቁርጥማት	43,080	3.68
10	አጣዳፊ የላይኛው የመተንፈሻ አካላት በሽታዎች	29,521	2.52
	ድምር - የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	982,479	83.90
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	188,562	16.10
	ጠቅላላ ድምር	1,171,041	100.00

ምንጭ: የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4c Region - Amhara

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	All forms of Malaria	370,171	31.61
2	Intestinal Parasites	112,916	9.64
3	All other Respiratory Diseases	94,940	8.11
4	Diarrhea	79,068	6.75
5	Gastritis	78,377	6.69
6	Skin Infection	65,738	5.61
7	Eye diseases other than Trachoma	63,542	5.43
8	Fever of Unknown Origin	45,126	3.85
9	Rehumatizm	43,080	3.68
10	AURTI	29,521	2.52
	Total - of Leading Diseases	982,479	83.90
	Total - of other Diseases	188,562	16.10
	Total Causes of Morbidity	1,171,041	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ሠንጠረዥ ኘ.4መ

ክልል - ኦሮሚያ

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ብዛት	ከመቶ
1	አጣዳፊ የላይኛው የመተንፈሻ አካላት በሽታ	176,495	16.77
2	ፋልሲፋርም ወባ	96,458	9.17
3	ሌሎች የሽንት መሽኛ በሽታዎች	71,074	6.75
4	የጨንፊና የደንዳኔ በሽታዎች	67,626	6.43
5	ብሮንክ ኒሞኒያ	66,726	6.34
6	ሌሎች ጥገኛ ትላትል	66,152	6.29
7	ያልተገለፀ ወባ	59,319	5.64
8	ግድያና በሰዎች ላይ የደረሱ አደጋዎች	56,997	5.42
9	የቆዳና የቆዳ የስረኛው አካላት በሽታ	41,121	3.91
10	የጡንቻ መገጣጠሚያዎች በሽታ	40,834	3.88
	ድምር - የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	742,802	70.59
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	309,464	29.41
	ጠቅላላ ድምር	1,052,271	100.00

ምንጭ :- የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4d

Region - Oromia

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Acute Upper Respiratory Infections	176,495	16.77
2	Falciparum malaria	96,458	9.17
3	All other Diseases of Genito-Urinary System	71,074	6.75
4	Gastritis and Duodenitis	67,626	6.43
5	Bronchopneumonia	66,726	6.34
6	Other Helminths	66,152	6.29
7	Other Unspecified Malaria	59,319	5.64
8	Homicide and Injury Purposely Inflicted by other Person(not in war)	56,997	5.42
9	Infection of Skin and Subcutaneous tissue	41,121	3.91
10	Muscular rheumatism & rheumatism unspecified	40,834	3.88
	Total of Leading Diseases	742,802	70.59
	Total of other Diseases	309,464	29.41
	Total Causes	1,052,271	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ሠንጠረዥ ኘ.4ሠ		ክልል- ሶማሌ	
ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ብዛት	ከመቶ
1	አጣዳፊ የመተንፈሻ አካላት በሽታ	45,663	17.72
2	ሁሉም ዓይነት ወባ	45,431	17.63
3	ብሮንካይት ኒሞኒያ	36,638	14.22
4	የቆዳ በሽታ	22,411	8.70
5	የአንጀት ጥገኞች	20,270	7.87
6	የደም ማነስ	19,234	7.47
7	ተቅማጥ	17,633	6.84
8	ሌቦር ኒሞኒያ	17,483	6.79
9	የጨንፈርና የደንዳኔ በሽታች	16,782	6.51
10	የተመጣጠነ ምግብ እጥረት	16,096	6.25
ድምር - የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች		257,641	100.00
ድምር - የሌሎች በሽታ መንስኤዎች		0	0
ጠቅላላ ድምር		257,641	100.00

ምንጭ:- የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4e Region - Somali

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	A.U.R.I	45,663	17.72
2	All forms of Malaria	45,431	17.63
3	Bronchopneumonia	36,638	14.22
4	Skin Diseases	22,411	8.70
5	Intestinal Parasities	20,270	7.87
6	Anemia	19,234	7.47
7	Diarrhia Diseases	17,633	6.84
8	Labor Pneumonia	17,483	6.79
9	Gastritis and Duodenitis	16,782	6.51
10	Malnutrition	16,096	6.25
Total of Leading Diseases		257,641	100.00
Total of other Diseases		0	0
Total causes of Morbidity		257,641	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ሠንጠረዥ ኘ.4 ረ

ክልል - ቤንሻንጉል ጉሙዝ

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ሠዛት	ከመቶ
1	ወባ በሽታ ተለይቶ ያልታወቀ	7,660	26.80
2	ጥገኛ ትላትል	3,824	13.38
3	ፒ.ቪ	3,434	12.02
4	ሌሎች የሽንት ሲንቧ በሽታዎች	1,970	6.89
5	ፓልሲፋርም ወባ	1,752	6.13
6	ታይፎይድ ፊበር	1,400	4.9
7	የጨንጎና የደንዳኔ በሽታ	1,226	4.29
8	ኒሞኒያ ያልተገለፀ	1,212	4.24
9	የጨንጎ አልሰር	694	2.43
10	የአጥንት መገጣጠሚያ በሽታዎች	674	2.36
	ድምር - የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	23,846	83.44
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	4,732	16.56
	ጠቅላላ ድምር	28,578	100.00

ምንጭ :- የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4f

Region - Benishangule-Gumuz

Ran k	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Unspecified Malaria	7,660	26.80
2	Other Helminthes	3,824	13.38
3	P.V	3,434	12.02
4	All other Cause of Genito Urinary disease	1,970	6.89
5	P.F	1,752	6.13
6	Typhoid Fever	1,400	4.9
7	Gastritis and Duodenitis	1,226	4.29
8	Pneumonia Unspecified	1,212	4.24
9	Ulcer of Stomach	694	2.43
10	Arthritis and Spondlites	674	2.36
	Total of Leading Diseases	23,846	83.44
	Total of other Diseases	4,732	16.56
	Total causes of Morbidity	28,578	100.00

Source: - Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ሠንጠረዥ ኘ.4ሰ ክልል- ደ.ብ.ብ.ሕ.

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ብዛት	ክመቶ
1	ሁሉንም ዓይነት ወባ	17,975	15.40
2	የሳምባ ምች	7,935	6.80
3	ሁሉንም ዓይነት የሳንባ ነቀርሳ	5,952	5.10
4	የአንጀት ጥገኛ ትላትሎች	3,661	3.14
5	የላይኛው የመተንፈሻ አካላት በሽታ	3,329	2.85
6	የጨንፍና የደንዳኔ በሽታዎች	2,745	2.35
7	የቆዳና የቆዳ የስረኛው አካል በሽታ	1,735	1.49
8	የጉሮሮ እብጠት	1,723	1.18
9	የአይን በሽታ	1,474	1.26
10	ሌሎች የመተንፈሻ አካላት በሽታ	1,227	1.05
	ድምር- የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	47,756	40.90
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	68,996	59.10
	ጠቅላላ ድምር	116,752	100.00

ምንጭ: የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4g Region - S.N.N.P

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Malaria All Types	17,975	15.40
2	Pneumonia	7,935	6.80
3	TB All Types	5,952	5.10
4	Helimentosys (Excluding Guinea Worm 042.3)	3,661	3.14
5	Upper Respiratory Infection	3,329	2.85
6	Gastritis and Duodenities	2,745	2.35
7	Infection of skin and subcutaneous Tissue	1,735	1.49
8	Hypertrophy of tonsil and adenoids	1,723	1.18
9	Disease of Eye	1,474	1.26
10	All other Respiratory diseases	1,227	1.05
	Total of leading diseases	47,756	40.90
	Total of other diseases	68,996	59.10
	Total causes of Morbidity	116,752	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ሠንጠረዥ ኘ.4ሸ

ክልል- ጋምቤላ

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ብዛት	ከመቶ
1	ወባ	2,261	42.03
2	የላይኛው የመተንፈሻ አካላት ኢንፌክሽን	1,056	19.63
3	ደም ያለው ተቅማጥ	587	10.91
4	የቆዳ ኢንፌክሽን	281	5.22
5	የአንጀት ጥገኛ ትላትሎች	273	5.08
6	የዓይን ኢንፌክሽን	224	4.16
7	ቁስል	223	4.15
8	የጨንፍ በሽታ	167	3.10
9	ያልታወቀ ትኩሳት	164	3.05
10	ጉንፋን	143	2.66
	ድምር የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	5,379	100.00
	ድምር የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	0	0
	ጠቅላላ ድምር	5,379	100.00

ምንጭ: የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4h

Region - Gambella

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Malaria	2,261	42.03
2	URTI	1,056	19.63
3	Diarrhia	587	10.91
4	Infection of Skin	281	5.22
5	Helementiasis	273	5.08
6	Eye Infection	224	4.16
7	Wound	223	4.15
8	Gastritis	167	3.10
9	Fever Unknown	164	3.05
10	Common Cold	143	2.66
	Total of Leading Diseases	5,379	100.00
	Total of Other Diseases	0	0
	Total Causes	5,379	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ሠንጠረዥ 7.4 ቀ

ክልል- ሐረሪ

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ሠዛት	ከመቶ
1	አጣዳፊ የላይኛው የመተንፈሻ አካላት በሽታ	6,095	13.03
2	ትኩሳት ወባን ጨምሮ	5,132	10.97
3	የሳምባ ምች	5,008	10.70
4	ዩ.ቲ.አይ	4,583	9.79
5	የደንዳኔ በሽታ	3,602	7.70
6	የግድያና በሰዎች ላይ የደረሱ አደጋዎች	3,156	6.75
7	ሁለንተኛ ዓይነት ሳምባ ነቀርሳ	3,072	6.57
8	ሁለንተኛ ዓይነት ድንገተኛ አደጋ	3,047	6.51
9	ጋስትሮ ኢንተስታይን	2,987	6.38
10	ሌሎች ተላላፊችና ጥገኛ በሽታዎች	1,613	3.45
	ድምር - የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	38,295	81.84
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	8,495	18.16
	ጠቅላላ ድምር	46,790	100.00

ምንጭ: የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4i

Region - Harari

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	A.U.R.I	6,095	13.03
2	All Fever Including Malaria	5,132	10.97
3	Pneumonia	5,008	10.70
4	U.T.I.	4,583	9.79
5	P.U.D	3,602	7.70
6	Homicide and Injury	3,156	6.75
7	All forms of TB	3,072	6.57
8	All other accidenta Causes	3,047	6.51
9	Gastro Intestine	2,987	6.38
10	All other Infective and Parasitic Diseases	1,613	3.45
	Total- of Leading Diseases	38,295	81.84
	Total- of other Diseases	8,495	18.16
	Total Causes of Morbidity	46,790	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ሠንጠረዥ ኘ.4 በ ክልል - አዲስ አበባ

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ብዛት	ከመቶ
1	አጣዳፊ የላይኛው የመተንፈሻ በሽታ	99,284	15.27
2	የቆዳና የቆዳ የስረኛው አካል በሽታ	56,784	8.74
3	በጥገኛ ተውሳክ የሚመጡ በሽታዎች /ሁሉም/	50,401	7.75
4	ደም ያለው ተቅማጥ	41,699	6.41
5	የመተንፈሻ አካል ኒሞኒያ	40,010	6.15
6	የጉሮሮ እብጠትና የእንጥል በሽታ	39,709	6.11
7	የጡንቻ መገጣጠሚያ በሽታ	33,466	5.15
8	ጥገኛ ትላትል	32,724	5.03
9	ሀይለኛ ትኩሳት	25,322	3.90
10	የሣምባ ኢንፌክሽን	23,407	3.60
	ድምር- የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	442,806	68.12
	ድምር- የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	207,242	31.88
	ጠቅላላ ድምር	650,048	100.00

ምንጭ: የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital Morbidity 2005/2006

Table 0.4j Region -Addis Ababa

Ran k	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Acute Upper Respiratory infection	99,284	15.27
2	Infection of skin and subcutaneous tissue	56,784	8.74
3	All other Diseases of Genito-Urinary System	50,401	7.75
4	Gastritis and duodenitis	41,699	6.41
5	Bronchopneumonia	40,010	6.15
6	Hypertrophy of tonsil and adenoids	39,709	6.11
7	Muscular rheumatism & rheumatism unspecified	33,466	5.15
8	Other Helminths	32,724	5.03
9	Pyrexia of Unknown origin (fever)	25,322	3.90
10	Acute bronchitis	23,407	3.60
	Total of leading disease	442,806	68.12
	Total of other disease	207,242	31.88
	Total causes of morbidity	650,048	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በክልሉ ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች የተመዘገቡ ዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች 1998

ሠንጠረዥ 7.4ተ

ክልል- ድሬዳዋ

ደረጃ	የበሽታ መንስኤዎች	ብዛት	ከመቶ
1	የላይኛው የመተንፈሻ አካላት በሽታ	8,734	8.30
2	በጥገኛ ተውሳክ የሚመጡ በሽታዎች	6,658	6.33
3	ሌሎች አደጋዎች	4,043	3.84
4	ሌሎች የሽንት መሽኛ በሽታዎች	3,875	3.68
5	የሣምባ ምች	3,728	3.54
6	የጨንፍና የደንዳኔ በሽታዎች	3,405	3.24
7	ያልተለየ ወባ	3,021	2.87
8	የመተንፈሻ አካላት የሣምባ ነቀርሳ	2,764	2.63
9	ኤ.ኤፍ.አይ	2,621	2.49
10	በሌሎች ሰዎች የደረሱ አደጋዎች	2,559	2.43
	ድምር - የዋና ዋና የበሽታ መንስኤዎች	41,408	39.34
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንስኤዎች	63,847	60.66
	ጠቅላላ ድምር	105,255	100.00

ምንጭ:- የክልሉ ጤና ቢሮ

Top Leading causes of Hospital and Health Centers Morbidity 2005/2006

Table 0.4k

Region – Dire Dawa

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Upper Respiratory Tract Infection	8,734	8.30
2	All other infective and parasitic disease	6,658	6.33
3	All other accidental Causes	4,043	3.84
4	All other disease of Genito Urinary disease	3,875	3.68
5	Pneumonia	3,728	3.54
6	Gastritis and Duodenitis	3,405	3.24
7	Unspecified malaria	3,021	2.87
8	Tuberculosis of Respiratory system	2,764	2.63
9	AFI	2,621	2.49
10	Homicide and Injury Purposely Inflicted by other person(not in war)	2,559	2.43
	Total of Leading Diseases	41,408	39.34
	Total of other Diseases	63,847	60.66
	Total Causes of Morbidity	105,255	100.00

Source:- Region's Health Bureau

በመድኃኒት ንግድ የተሰማሩ ድርጅቶችና መድኃኒትና የሕክምና መገልገያ አቅራቢዎች ስርጭት በክልል 1997
 Distribution of Drug Trading Organizations and Drugs & Medical Supplies by Region 2004/2005.

ሠንጠረዥ ፕ.5/ሀ/

Table O.5(A)

ክልል	በመድኃኒት ንግድ የተሰማሩ ድርጅቶች				መድኃኒትና የሕክምና መገልገያ አቅራቢዎች		ክልል
	ፋርማሲ	የመድኃኒት መደብር	የገጠር መድኃኒት ቤት	ጠቅላላ	አስመጪና ጅምላ ሻጮች	አምራቾች	
ትግራይ	14	69	192	275	3	1	Tigray
አፋር	1	4	45	50	—	—	Affar
አማራ	38	53	223	314	10	—	Amhara
አሮሚያ	63	164	787	1014	14	2	Oromia
ሶማሌ	—	2	61	63	—	—	Somali
ቤንሻንጉል-ጉሙዝ	2	17	34	53	—	—	Benishangul G.
ደቡብ ብ.ብ.ሕ.	24	41	417	482	5	—	SNNP
ጋምቤላ	—	4	13	17	—	—	Gambella
ሐረሪ	4	12	3	19	—	—	Harari
አዲስ አበባ	120	4	7	131	64	8	Addis Ababa
ድራዳዋ	10	11	5	26	4	—	Dire Dawa
ድምር	276	381	1787	2444	100	11	Total
	Pharmacy	Drug Shop	Rural Drug Vendor	Total	Import & Whole Saler	Manufacturer	Region
	Drug Trading Organizations				Drugs & Medical Supplies		

በመድኃኒት ንግድ የተሰማሩ ድርጅቶችና መድኃኒትና የሕክምና መገልገያ አቅራቢዎች ስርጭት በክልል1998
 Distribution of Drug Trading Organizations and Drugs & Medical Supplies by Region2005/2006.

ሠንጠረዥ ፕ.5/ለ/

Table O.5(b)

ክልል	በመድኃኒት ንግድ የተሰማሩ ድርጅቶች				መድኃኒትና የሕክምና መገልገያ አቅራቢዎች		
	ፋርማሲ	የመድኃኒት መደብር	የገጠር መድኃኒት ቤት	ጠቅላላ	አስመጪና ጅምላ ሻጮች	አምራቾች	
ትግራይ	13	14	192	219	3**	1**	Tigray
አፋር	9	6	33	48	-	-	Affar
አማራ	58	82	215	355	9	-	Amhara
አሮሚያ	73	149	774	996	3	2**	Oromia
ሶማሌ	-	2**	55	55	-	-	Somali
ቤንሻንጉል-ጉሙዝ	2	1	18	20	-	-	Benishangul G.
ደቡብ ሕዝቦች*	14	41	421	476	5	-	SNNP*
ጋምቤላ	4	4	3	11	-	-	Gambella
ሐረሪ	4	14	3	21	1	-	Harari
አዲስ አበባ	132	115	5	252	111	8**	Addis Ababa
ድራዳዋ	10	18	6	34	4	-	Dire Dawa
ድምር	319	444	1725	2487	133	11	Total
	Pharmacy	Drug Shop	Rural Drug Vendor	Total	Import & Whole Saler	Manufacturer	Region
	Drug Trading Organizations				Drugs & Medical Supplies		

* ደቡብ ብ.ብ.ሕ. - ደቡብ ብሔር ብሔረሰቦችንና ሕዝቦችን ያመለክታል።
 * SNNPR Stands for Southern Nations, Nationalities and People's Region.
 ** 2004/05 data. ** የ1997 መረጃ ነው።

ምንጭ:- ከጤናና ጤና ነክ ጠቋሚ መዕከት (ጤና ጥበቃ ሚ/ር)
 Source:- Health and Health Related Indicators (MOH)

ሠንጠረዥ ኛ. 6

በሀገሪቱ በ1998 ዓ.ም. በወባ በሽታ ታመው ህክምና የተደረገላቸው ሰዎች ብዛት እና በወባ በሽታ መከላከል የሠለጠኑ ሰዎች ብዛት: 1998
 NUMBER OF MALARIA TREATED PERSONS AND TRAINED VILLAGE MALARIA CONTROL WORKERS IN THE COUNTRY:
 2005/2006

ክልል	በወባ በሽታ ታመው ህክምና የተደረገላቸው ብዛት	በወባ በሽታ መከላከል የሠለጠኑ ባለሞያዎች ብዛት	
ትግራይ	592,682	112	Tigray
አፋር	49,434	-	Afar
አማራ	1,199,131	-	Amhara
ኦሮሚያ	724,289	-	Oromiy
ሶማሌ	58,905	-	Somali
ቤንሻንጉል	222,040	115	Benshangul
ደቡብ ብ.ብ.ሕ	845,715	1,894	NNNPR
ጋምቤላ	21,905	-	Gambella
ሐረሪ	8,796	239	Harari
አዲስ አበባ	2,738	74	Addis Ababa
ድሬዳዋ	6,056	174	Dire Dawa
ድምር	3,731,691	2,608	Total
	Number of Treated persons	Number of Trained village Malaria control workers	Region

ሠንጠረዥ ን. 7

በሀገሪቱ በ1998 ዓ.ም. በወባ በሽታ የተጠቁ ቀበሌዎችና የወባ በሽታ ለመከላከል የተወሰዱ እርምጃዎች: 1998

NUMBER

OF MALARIA AFFECTED KEBELES AND MALARIA CONTROL MEASURES TAKEN IN THE COUNTRY :2005/2006

ክልል	በወባ የተጠቁ ቀበሌዎች ብዛት	መድሐኒት የተረጨ ቤቶች ብዛት	የተሠራጨ አንበሮች ብዛት	
ትግራይ	17	283,430	246,000	Tigray
አፋር	-	-	170,500	Afar
አማራ	406	378,442	936,117	Amhara
ኦሮሚያ	116	778,181	981,000	Oromiy
ሶማሌ	-	50,000	437,700	Somali
ቤንሻንጉል	7	58,946	132,160	Benshangul
ደቡብ ብ.ብ.ሕ	209	302,261	764,234	NNNPR
ጋምቤላ	-	-	143,000	Gambella
ሐረሪ	21	11,408	50,334	Harari
አዲስ አበባ	20	-	-	Addis Ababa
ድሬዳዋ	36	13,527	34,796	Dire Dawa
ድምር	832	1,876,195	3,895,841	Total
	Number of Malaria Affected Kebeles	Number of Houses Sprayed	Number of bed Net Distributed	Region